

Tamara Vujović, ministarka kulture i medija:

... posebno poštovane porodice žrtava, koje ste odvojili svu svoju snagu i vrijeme da budete danas sa nama ovdje na ovom mjestu. Danas je 33. godišnjica tragičnog događaja, kada je sa ovog mjesta odvedeno preko stotinu ljudi koji nisu htjeli da ratuju. Tada je njihova želja za mirom bila osuđena na smrt, što je bila najteža kazna za 66 muslimana Bošnjaka, a za oko 30-tak odvedenih drugih nacionalnosti kazna je bila zatvorska ili prisilna mobilizacija.

Nakon 33 godine i dalje nas bole ove rane. Najviše боли porodice ubijenih, ali i nas pritska teret zločina. Kako su policajci mogli da ne znaju šta će se desiti? Kako su, oni koju su naređivali, mogli narediti da ljude sakupljaju na osnovu imena i prezimena? Kako je moguće da nismo znali, da nismo reagovali? Teško je razumjeti i naći odgovore na ova pitanja pogotovo živjeći u miru. Kako je moguće da ovaj zločin se ovako desi? Teško je shvatiti ali je ljekovito sjećati se i pričati o tome, suočiti se sa činjenicom da je možda neko od naših bližnjih bio sudionik ili izvršilac ovakvog naređenja. Kako i zašto nije podigao glas, suprotstavio se šefu, načelniku, ministru? Stavimo sebe u taj položaj i mnogi će kazati sebi: *Neće im biti ništa, oni će biti za razmjenu.*

Nažalost nije bilo tako. Bio je najgori scenario, odvedeni su na put bez povratka. I bilo je kako je bilo. Ostaje spomen na teška vremena, crvena ruža na mjestu odakle su odvedeni. Zato razgovorajmo, suočavajmo se, podsjećajmo se da znamo da cijenimo mir, spokoj i toleranciju u kojima živimo, da se nikad i nikome ne bi ponovo dogodilo. A može se dogoditi i događa se. Zlo ne spava. I danas u svijetu stradaju nevini, žene i djeca. Zato smo dužni za zločine tražiti oprost, sa nedjelima se suočiti, pokušati oprostiti onima koji su nama činili zlodjela ako oprost traže.

Trebalo je 33 godine da se prizna status civilne žrtve rata porodici Bajrović i na taj način da i država prizna da je ovaj zločin počinjen u vezi sa ratom iako zvanično rat nije bio na teritoriji Crne Gore. 33 godine za ovo priznanje, 2022. izvinjenje. Treba vremena, ali to vrijeme dolazi. U to sam uvjerenja. Vrijeme gdje će se zločinci kažnjavati. Komandni lanac odgovornosti ima ime i prezime, gdje zločini neće biti zaboravljeni, gdje ćemo se gledati u oči i o svemu moći razgovarati, a sudovi presuđivati. Upravo zato i samo zato da se nikada više nikome ne dogodi.

Crna Gora je kroz istoriju bila poprište mnogih tragedija, ratova i ratoubilačkih i osvetničkih događaja, mnogo je toga iza nas, mnogo je stavljeno ispod tepiha i nije procesuriano ni u glavama ljudi ni u istoriji. Potrudimo se, naučimo se dijalogu i budimo dostojni svojih potomaka. Cijenimo život u miru i toleranciji, jer to je najveće bogatsvo koje im možemo ostaviti.